

Betragtninger om byfornyelse

[af Maria Busch]

Drømme og visioner – dem har der gennem tiden været mange af i forbindelse med byfornyelsen på Vesterbro. Godt 10 år med byfornyelse er gået. Meget er nået, men der skal nås meget mere inden byfornyelsen på Vesterbro kan fløjtes af. Alligevel har byfornyelsen uigenkaldeligt fundet sin form og virkning på Vesterbro. Spørgsmålet er, om den er blevet til det, vi håbede på dengang for 10 år siden. BYDELEN har valgt at stille det spørgsmål til en række politikere, der alle har haft berøring med byfornyelsen.

Jens Johansen, SF

Da byfornyelsen på Vesterbro begyndte for godt 10 år siden, var den hårdt tiltrængt. Det var alle enige om. Der skulle rettes op på de nedslidte, dårligt vedligeholdte og usunde boliger - og som noget helt nyt skulle byfornyelsen indeholde en social dimension med øget beskæftigelse og bedre sociale forhold for de svageste grupper på Vesterbro.

Alt for længe havde vesterbroernes liv været præget af dårlige boligforhold og dårlige sociale vilkår. Men som byfornyelsen skred frem, forsvandt alt for mange af de beboere, som i årevis havde trængt til bedre og sundere boliger. For de flestes vedkommende blev det for dyrt at blive boende, mens andre flyttede længe inden byfornyelsen startede, stresset ud af bydelen, mens politiets aktion var på sit højeste i begyndelsen af 90'erne.

Vesterbro står dog stadig. Og bydelen ligner sig selv - blot er den blevet lidt mere friseret at se på, efter at være pakket ud af stativernes plastikkug. Og boligerne er blevet bedre og sundere. Mange har fået eget toilet og bad.

Men under den renoverede facade udspilles et drama, som bl.a. betyder, at de socialt svageste grupper ikke længere møder den samme forståelse og accept, som før i tiden. Den sociale dimension i byfornyelsen blev nemlig ikke til noget.

Byfornyelsen blev beboerfornyelse - og det var jo ikke meningen, da den store handlingsplan blev vedtaget i 1993.

Søren Pind, Venstre

Byfornyelsesindsatsen har haft flere forskellige formål, som alle er opfyldt mere eller mindre.

De udvendige facadeistandsættelser er meget synlige og til glæde for alle brugere af byen. De indvendige istandsættelser opleves derimod kun af beboerne, der kan glæde sig over nye interiører med nye køkkener og badeværelser.

Byfornyelsen spænder lige fra ganske få ombygningssarbejder, som f.eks. indretning af badeværelse i enkelte lejligheder fordelt rundt i byen, til revitalisering af hele bydele som f.eks. Indre Vesterbro.

Selvom vi er i gang med en evaluering af indsatsen på Indre Vesterbro, tør jeg godt erklære indsatsen for en succes.

Særlig stolt er jeg af indsatsen på Halmtorvet, som i samspil med de kulturelle aktiviteter i Den Brune Kødby, giver hele kvarteret et tiltrængt løft. Her er den kommunale ejendom Carlton smukt istandsat og stueetagen er lejet ud til attraktive restauranter. Selve torvet er fredeliggjort og det nybyggede Prangerhuset spiller i sin arkitektoniske udformning op til bydelens ældre ejendomme.

Bag de nyistandsatte facader, gader og butikker gemmer gårdene på grønne oaser med en imponerende frodighed og opfordring til fællesskab, også etableret som en del af byfornyelsen.

Bydelen er tilført en række miljømæssige tiltag i form af solceller, solprisme, regnvandsopsamlingsanlæg, fællesvaskerier med meget mere. Specielt mange økologiske tiltag ser vi i Hedebygadekarreen og i Hestestaldskarreen.

Således samlet set er byfornyelsen blevet et godt bud på, hvad jeg havde håbet.

Jytte Andersen, MF Socialdemokratiet

Byfornyelse handler ikke længere bare om at sætte boliger i stand - byfornyelse handler om genopretning. Primært om genopretning af boligstandarden, men samtidig om social og kulturel genopretning og udvikling af hele bydele.

Den primære gevinst i byfornyelsen er naturligvis de tusindvis af beboere, der har fået bedre boligforhold og fysiske omgivelser i deres bydel.

Men for mig at se er én af de store gevinster, at erfaringerne med byfornyelsen har øget vores bevidsthed om sammenhængen mellem boligforhold og sociale forhold i en bydel. En bevidsthed om, at bydele med ringe boligstandard, mange små boliger, dårlige friarealer og meget trafik, samtidig rummer koncentrerede sociale problemer - problemer som ikke bliver løst alene ved forbedringer af de fysiske rammer og forhold.

Den viden og de erfaringer, der foreløbig er resultatet af mange års arbejde med byfornyelse, er uvurderlig i den fortsatte fysiske og sociale genopretning af boligkvarterer.

Så svaret er ja, byfornyelsen er blevet til det, jeg havde håbet på - men byfornyelsen er ikke slut - vi skal stadig lære. Der er stadig sociale problemer, der er direkte relateret til boliger og boligkvarterer. Tusindvis af ildsjæle og beboere i boligsmæssigt belastede områder landet over er engageret i igangværende og spirende projekter, der har til hensigt at rette op på disse problemer. Derfor skal vi fortsat arbejde for en politisk og økonomisk opbakning til byfornyelsen på alle niveauer - selv i en tid hvor socialpolitik har trange kår!

Af redaktionelle årsager har vi været nødt til at forkorte bidragene fra politikere. De kan dog læses i deres fulde længde på vores hjemmeside, www.vbcenter.dk

Mikkel Warming, Enhedslisten

Vesterbro er i hektisk forandring. Vi ser husfacader dukke frem af presenninger - rensede og smukke som sjældent før. Nye butikker, kulturinstitutioner og cafeer skyder op. Vesterbro bliver mere spændende. Boligpriserne ryger i vejret, og gør det sværere for folk uden penge at få en bolig. Der er kommet hegn op i bydelen, hvor det grimme og skæve lukkes ude.

Vesterbro er en smeltedigel - et kvarter med fuld fart på. Men retningen er ikke helt klar. Byfornyelsen har været en vigtig faktor i Vesterbros udvikling i de seneste år. Byfornyelsen har gjort mange boliger bedre - for gamle og nye vesterbroere.

Samtidig har istandsættelse af centrale pladser - Enghave Plads, Vesterbros Torv og Halmtorvet, været med til at skabe liv i bydelens fælles rum.

For mig er byfornyelse - det at sætte nedslidte boliger i stand, grundlæggende et spørgsmål om social retfærdighed. Og byfornyelsen på Vesterbro startede med beboerne i centrum. Desværre blev der skiftet kurs undervejs. Det politiske flertal i København har valgt, at byfornyelsen skal tiltrække andre mennesker - bl.a. gennem lejlighedssammenlægninger.

Der har altid været plads til alle på Vesterbro - måske fordi de forskellige grupper ikke blandede sig, men lod hinanden være i fred. Fremtidens Vesterbro skal stadig have plads til både de skæve og de firkantede, men min vision er en bydel, hvor man går på tværs af alder og grupper, hvor man blander sig - og tager ansvar for hinanden.

Dén bydel kan byfornyelse ikke skabe for os - det kan vi kun selv.